

BILAGA 1: VERKSAMHETSPLAN FÖR REGIONCENTRAPROGRAMMET FÖR ÅR 2009

Programregion: Vasaregionen

Ansökarorganisation: Vasaregionens Utveckling Ab VASEK

1. Vilka är tyngdpunkterna för regioncentraprogrammet och de åtgärdshelheter som genomför dessa samt de uppställda delmålen år 2009?**A. Ledning, samordning och kommunikation**

I samband med verksamhetsplanen för år 2009 har arbets- och näringsministeriet bett stora stadsregionerna att presentera hur de tänker genomföra åtgärderna i enlighet med politikprogrammet. Dessa nämns särskilt i Vasaregionens ansökan om grundfinansiering, inkl. mål och åtgärder i politikhelheten som utöver regioncentraprogrammet beaktats på annat sätt i regionen. I verksamhetsplanen har rubrikerna för de olika utvecklingshelheter som direkt hänför sig till genomföring av politikhelheter i stora stadsregioner år 2009, märkts med en stjärna (*). År 2009 görs, med beaktande av startandet av KOKO, enligt arbets- och näringsministeriets anvisningar en analys om programregionens styrkor och utvecklingsbehov. Regioncentraprogrammets roll i förhållande till andra utvecklingsmedel i regionen, landskapets strategier och pågående projekt analyseras.

Vasaregionens Utveckling Ab (VASEK) administrerar regionens regioncentrumprogram. Programarbetet behandlas i en styrgrupp där VASEKs styrelse (regionens kommuner, industrin, SME-sektorn, vetenskaps- och yrkeshögskolor) samt som expertgrupper Österbottens förbund, Österbottens TE-central och Österbottens handelskammare är representerade. En deltidsanställd (ca 65 %) programchef ansvarar för koordinering av programmet. Utöver bolagets vd får han stöd av bolagets personal som ansvarar bl.a. för kommunikation. År 2009 har sammanlagt 100 000 € budgeterats för den egentliga administrationen. De största åtgärdshelheterna i regioncentrumprogrammet har lagts ut enligt non-profit-princip till regionala samarbetspartners som specialiserat sig på frågan. VASEKs egen personal ansvarar för några mindre helheter, vilkas genomföring har nära anknytning till personernas övriga arbetsuppgifter.

Ursprungligen planerades Vasaregionens regioncentrumprogram med några insatsområden för hela programperioden 2007–2010 som även hade direkt anknytning till organisering av personresurser. Utöver detta innehöll programmet ett antal åtgärder för enskilda branscher eller andra enskilda kortvarigare åtgärder vilkas faktiska genomföring med planerliga strukturfondsmedel eller annan regional finansiering flyttades till år 2008.

En av de mest centrala åtgärder med anknytning till programadministration är genomförandet av beredningsprocessen för KOKO. Vasaregionens Utveckling Ab VASEK har bett kommunerna i Vasaregionen att de, med anknytning till arbets- och näringsministeriets förfrågan gällande KOKO, ger ett delegeringsbeslut till VASEK gällande beredning av det nya programmet och inlämnandet av Vasaregionens slutgiltiga programförslag före slutet av maj 2009. Redan i slutet av år 2008 har ett preliminärt, temavist beredningsarbete startats med intressenterna men det har överenskommit att kommunerna svarar självständigt på förfrågan i denna första fas.

Kommunikationen inom programmet betonas i övergången från RCP till KOKO. Vasaregionen har fått positiva kommentarer om informering om RCP där man använt flera olika metoder för att kunna nå de olika målgrupperna. En fråga som speciellt ska ägnas uppmärksamhet åt är att man beaktar båda språkgrupperna, vilket även har en inverkan på planering av administrativa resurser.

B. Åtgärdshelheterna**1. Intensifiering av kommunikation om Vasaregionens energikluster samt lokalt utvecklingspartnerskap****Bakgrund:**

En av Vasaregionens mest betydelsefulla framgångsfaktorer är regionens starka energikluster. Klustrets omsättning är

ca 5 mrd. euro och personalen i företag uppgår till ca 12 500. Energiklustrets företag har egna sätt och egna resurser för kommunikation och information men faktabaserat kommunikationsmaterial om energiklustret som helhet är utspritt och inexact. Några exempel på kommunikationsåtgärder som gjorts eller som bäst är under arbete: den engelskspråkiga publikationen Coastline, som förtjänstfullt presenterar näringslivet i Österbotten, innehåller en del som presenterar energiklustret. Under arbete är Energy Works, en publikation med hjälp av vilken man vill locka anställda till energiindustrin i Vasaregionen. Aktörer som är med och utvecklar energibranschen är Teknologicentrum Oy Merinova Ab, Vasa energiinstitut (VEI) och Vaasa EMG som har anknytning till VEI, samt arbetsgruppen Energy Vaasa, med mera. Samarbetspartners inom marknadsföring av regionen och regionutveckling är bl.a. Vasaregionens Utveckling Ab VASEK, Österbottens handelskammare, Österbottens förbund, Österbottens TE-central och företagarföreningarna i regionen.

Idag när man febrilt söker lösningar till energibesparing och försöker hitta nya energiformer, har Vasaregionens energikunnande väckt allt mer intresse nationellt och internationellt. Information om energibranschen har varit överlappande och osamordnad. Teknologicentrum Oy Merinova Ab har, som medlem i och koordinator för kompetenscentraprogrammets kluster för energiteknologi, som uppgift att utveckla energiteknologin i regionen och affärsverksamheten i anknytning till teknologin i huvudsak genom utvecklingsprojekt. En av VASEKs huvuduppgifter är att marknadsföra regionen på bred bas; bl.a. att trygga tillgången på arbetskraft (t.ex. projektet WasaWorks), främja företagsetableringar, samarbeta med företag och höja regionens image som bonings- och verksamhetsmiljö. På VASEKs initiativ har det i anknytning till regioncentraprogrammet (RCP) och till det kommande kohesions- och konkurrenskraftsprogrammet (KOKO, 2010–2013) tagits itu med intensifiering av kommunikation om energibranschen i Vasaregionen. Arbetet som startas har en koppling till utarbetande och genomförande av energistrategin för landskapet Österbotten.

Målsättningar år 2009:

Projektet fokuserar på att fylla den brist om kommunikation gällande energiklustret som beskrivits ovan
Syftet är att:

- 1) anskaffa de faktauppgifter (t.ex. statistik) som behövs i kommunikation och bearbeta dem till en användbar form
 - precisera de företag (med FO-nummer) som hör till klustret; detta utgör grunden för anskaffning av statistiska material
 - precisera statistiska variabler för grund till statistiska material som anskaffas
- 2) sammanställa nödvändigt presentationsmaterial med enhetlig grafisk profil (beslutas om gemensamt) på tre språk, bl.a.:
 - power point-presentation
 - kompakt broschyr med hänvisning till webbportal (och ev. UpCode) där utförligare information finns.
- 3) bygga upp en trespråkig webbportal för regionens energikluster
 - Portalen presenterar Vasaregionens energikluster; bl.a. antalet företag, omsättningen, personalen, exportandelen och värdestegringen utgående från statistik
 - Portalen omfattar en stor länksamling: länkar till alla utvecklingsaktörers och företags webbplatser leder till aktuell information. Företagsuppgifter grupperas enligt underbranscherna för en ökad funktionalitet. Även länkar till utbildning inom branschen i Vasaregionen kommer att samlas.
 - Portalen byggs på Österbottens förbunds e-serviceportalplattform. I första skedet skapas en basversion som kan vidareutvecklas utgående från detta tekniska underlags mångsidiga möjligheter.

I projektet används material som producerats i samband med EnergyWorks-publikationen samt bildmaterial som fås av företag. Projektets huvudman är Teknologicentrum Oy Merinova Ab, som tillsammans med VASEK kallar representanter för de viktigaste intressenterna in för planering och genomförande.

2*. KIBS (Knowledge Intensive Business Services / Utveckling av kunskapsintensiva företagstjänster)

Verksamheten i företag med kunskapsintensiva företagstjänster växer kraftigt bland annat till följd av att funktioner läggs ut, globalisering, e-business och nätverksbyggande inom företagsverksamhet. Vasaregionen är ett av Finlands företagstätaste områden, varför efterfrågan på tjänster är stor. Åtgärder som inleddes med framgång år 2007 och 2008 kommer att fortsätta när det gäller översättnings- och tolkningstjänster, ekonomiförvaltningstjänster, ingenjör- och planeringsbyråer, juridiska tjänster och contact center-tjänster. Reklam och marknadsföringstjänster lyfts fram som en

ny utvecklingshelhet år 2009. Ursprungligen har utvecklingen av KIBS-branscherna planerats inom ramen för Vasaregionens regioncentrumprogram (RCP:s arbetsgrupp för utbildning och forskning, Levón-institutet vid Vasa universitet, VASEK), men även Jakobstadsregionen och Sydösterbottens kustregion (Närpes, Kristinestad och Kaskö) deltar i dess åtgärder med särskild finansiering. Inom regioncentraprogrammet verkar man genom att rikta såddfinansiering till varje KIBS-tema som självständigt planerar temahelhetens åtgärder, arbetar i grupper, nätverkar och informerar samt fortsätter med att och uppdaterar kartläggningen av temaområdets utvecklingsbehov för år 2010. De egentliga åtgärderna när det gäller utbildning, utveckling och konsultering inom KIBS-teman genomförs år 2009 inom ramen för det av Levón-institutet förvaltade projektet *MERIT – osaamispääoman kasvu yrityksissä* med ESF-finansiering (projektets totala budget 246 000 €, varav för utbildning 134 366 €). Projektet har beretts inom ramen för regioncentrumprogrammet och är planerat så att det motsvarar särskilt de ovan nämnda KIBS-temans behov.

Nedan beskrivs KIBS-teman och utvecklingsmålen för dessa inom ramen för Vasaregionens regioncentrumprogram år 2009:

2.1. Översättnings- och tolkningstjänster

Utgångspunkten för utvecklingsarbetet är regionens starka nordiska och internationella band tillsammans med högklassig översättar- och tolkutbildning vid Vasa universitet. Arbetets kärna består av att höja kompetensen i företag inom branschen och bygga nationella och internationella nätverk. Vasa universitets institutioner för språk deltar aktivt i arbetet.

Målsättningar för verksamheten år 2009:

- att planera nya utvecklingsteman för översättare och tolkar (i synnerhet ska behovet av ett system för kamratfeedback och dess möjligheter kartläggas) för år 2010
- att stöda FÖTF:s lokalavdelnings verksamhet, som startades med hjälp av regioncentrumprogrammet, och främja nätverksbyggande inom branschen
- att informera översättarnätverket om aktuella reformer, såsom det nya translatorsprovet för auktorisation som översättare, och dess krav
- att informera företag i regionerna om översättnings- och tolkningstjänster och distribuera översättarbroshyren, som utkommer i slutet av 2008
- att följa med och främja etablering av statens språkservicecentral som enligt förslaget ska grundas i Vasa
- att kartlägga möjligheterna av akademisk läroavtalsutbildning (systemet lanseras i februari 2009) inom översättning och tolkning. Möjliga målgrupper kunde till exempel vara kontakttolkare och tekniska skribenter.

Den egentliga utbildningen i anknytning till specialkunnande och affärskunnande genomförs år 2009 inom projektet *MERIT – osaamispääoman kasvu yrityksissä*.

2.2. Ekonomiförvaltningstjänster

Utgångspunkten för verksamheten är nuvarande trend att lägga ut dessa funktioner. Avsikten är att utveckla företag som erbjuder ekonomifunktioner till aktiva partners, som kan hjälpa företag i strategiska frågor och valet av rätt strategialternativ. En annan tyngdpunkt som hör till utvecklingshelheten är elektronisk ekonomiförvaltning. Införandet av elektronisk ekonomiförvaltning medför stora ändringar i revisionsbyråernas arbetssätt men även nya affärsmöjligheter. Revisionsbyråerna behöver rådgivare och utbildning när de steg för steg ska introducera dessa elektroniska tjänster. Den utbildning som behövs för affärskunnande och specialkunnande genomförs inom ramen för projektet *MERIT – osaamispääoman kasvu yrityksissä*.

Målsättningar för verksamheten år 2009:

- informera och konsultera revisionsbyråer om överföring till elektroniska tjänster.
- planera nya utbildnings- och utvecklingsteman för år 2010
- kartlägga utvecklingen av antalet anställda i revisionsbyråer och framtidsutsikterna för branschen
- kartläggning av revisorresurser
- kartläggningar och utredningar om tilläggsbehoven, planering av projekthelheten, nätverksbyggande mellan företag inom branschen, allmän informering
- ordna branschmöten 2–4 ggr per år

2.3. Juridiska tjänster

Idag är juridiska tjänster en viktig business to business-tjänst. Hit hör bland annat avtal mellan företag, IPR-frågor, olika situationer vid ägarskiftet och så vidare. Utveckling av juridiska tjänster bildade ett nytt KIBS-tema år 2008 och utvecklingsåtgärderna inleddes med att samla en arbetsgrupp och kartlägga utvecklingsåtgärder på våren 2008. För närvarande genomförs dessa åtgärder endast i Vasaregionen. De egentliga utvecklingsåtgärderna startas i slutet av 2008

och fortsätter år 2009. Utbildningen kommer att genomföras åtminstone i form av sk. Expertklubbar. Levón-institutet har startat ett program för Expertklubbar där experter inom en viss bransch vid företag, Vasa universitet och Hanken organiserar 3–4 möten per år kring något tema, inledande anföranden och diskussion under 3–4 timmar. Mötena är tvåspråkiga. Även när det gäller juridiska tjänster har det funnits intresse att starta en likadan klubbverksamhet och organisera utbildningar/seminarier 3–4 ggr per år inom ramen för klubbverksamheten. Deltagarna i denna klubb skulle komma från institutioner för rättslig ekonomi, juridik och juridiska byråer. Representanter för dessa institutioner tillsammans med utomstående sakkunniga skulle fungera som utbildare, men ett av huvudsakliga syften är att lära av varandra. Expertklubbens verksamhet kräver att deltagande ämnesinstitutioner såväl som juridiska byråerna förbinder sig i verksamheten. Denna förankringsprocess pågår. Det kommer att sammanställas en broschyr som samlar alla advokater och advokats/juridiska byråer i Vasaregionen. Syftet med broschyren är att erbjuda företag och privatpersoner en ”lista” där det är lätt att hitta advokater och deras specialkunnande. Av advokaterna i Vasaregionen har 90 % (26 advokater/advokatsbyråer) beslutat att vara med i broschyren. Nödvändig utbildning i affärskunnande och specialkunnande genomförs inom ramen för projektet *MERIT – osaamispäätöman kasvu yrityksissä*.

Målsättningar för år 2009:

- starta expertklubbverksamheten
- färdigställa en broschyr om advokaterna i Vasaregionen
- planera nya utbildnings- och utvecklingsteman för år 2010
- kartläggningar och utredningar om tilläggsbehoven, planering av projekthelheten, nätverksbyggande mellan företag inom branschen, allmän informering
- ordna branschmöten 2–4 ggr per år

2.4. Contact center-tjänster

I Vasaregionen finns idag drygt tio framstående företag som erbjuder contact center / help desk-tjänster. Enligt en utredning som utförts inom ramen för regioncentrumprogrammet är dessa företags sysselsättningsskapande effekt i dagens läge ca 750 arbetsplatser, vilket är en betydande andel av regionens arbetsmarknad. Denna kvinnodominerade bransch har en stor inverkan på utbudet av arbetsplatser för båda könen i pendlingsområdet. Regionens starka sidor i denna bransch är bland annat tillgången på en flerspråkig arbetskraft och en nära anknytning till läroanstalter och studerande.

Målsättningar för verksamheten år 2009:

- fortsätta och utvidga möten mellan företag inom branschen för att bestämma framtida utvecklingsåtgärder
- planera nya utbildnings- och utvecklingsteman för år 2010
- ordna branschmöten 2–4 ggr per år
- justera behoven av branschens imageutveckling och genomföra åtgärder tillsammans med medier
- fortsätta myndighetssamarbete med Arbetskraftsbyrån
- utveckla/starta språkkurser (finska, svenska, engelska)
- medverka i nya företagsetableringar i regionen

Nödvändig utbildning i affärskunnande och specialkunnande genomförs inom ramen för projektet *MERIT – osaamispäätöman kasvu yrityksissä*.

2.5. Ingenjör- och planeringsbyråer

Verksamheten vid Vasaregionens planerings- och ingenjörbyråerna har under de senaste åren ökat snabbt till följd av att regionens exportinriktade industri har lagt ut produktutveckling och utvecklingsprocesser som stöder verksamheten. Bristande tillgång på yrkeskunnig arbetskraft har varit det största hindret för företagens tillväxt.

Målsättningar för verksamheten år 2009:

- fortsätta kartläggningen av kompetensbehov i gamla och i synnerhet i nya företag
- planera nya utbildnings- och utvecklingsteman för år 2010
- ordna arbetsgruppsmöten 4–6 ggr under året
- fortsätta myndighetssamarbetet med Arbetskraftsbyrån, t.ex. rekryteringshjälp, samarbete med VASEKs marknadsförings- och rekryteringsprojekt WasaWorks
- planera/genomföra ”ingenjörbyrådag” med Vasa yrkeshögskola (VYH) och Yrkeshögskolan Novia
- utnyttja Vasa universitets studentkårs Contact2009-evenemang och landsomfattande Taitaja-Mästare2009 i Vasa
- medverka i nya företagsetableringar i regionen
- bedöma behovet av en expertklubb för planerings- och ingenjörbyråer

År 2009 planeras och genomförs den egentliga utbildningen och konsulteringen i anknytning till affärskunnande och specialkunnande inom ramen för projektet *MERIT – osaamispäätöman kasvu yrityksissä*.

2.6. Reklam- och marknadsföringstjänster

Reklam- och marknadsföringstjänster lyfts fram som ett ny KIBS-tema år 2009. Dessa tjänster är en av de mest betydelsefulla expertisbranscher vars tjänster företag behöver. Även om företaget hade sina produkter och sin servicestruktur i ordning, kan det inte dra nytta av sin konkurrensfördel om det inte kan förmedla information till sina kunder och hålla upp intresset för produkten/tjänsten. Det är här reklam- och marknadsföringstjänsterna kommer in.

Under år 2009 kommer följande göras för företag som erbjuder reklam- och marknadsföringstjänster

- en arbetsgrupp bestående av experter inom branschen grundas
- uppgifter om företag verksamma inom branschen samlas
- en kartläggning om branschens utbildnings- och utvecklingsbehov samt en plan för hur temaområdet ska utvecklas som helhet
- utvecklingsprojekt startas efter behov (inom ramen för projektet *MERIT – osaamispääoman kasvu yrityksissä*).

3*. Utveckling av trähusindustrin och dess nätverk av underleverantörer

I Vasaregionens finns flera medelstora hustillverkare som har en betydande direkt och indirekt inverkan på sysselsättningen i de landsbygdsdominerade delarna i regionen. Regionens starka sidor är bland annat tillverkningen av volymelementhus som spridit sig till Finland från Sverige. Fabrikerna som tillverkar träelementhus bedriver även export. I regionen finns också betydande tillverkare av hus med timmerstomme samt ett stort antal underleverantörer som hör till branschen. Syftet med utvecklingsåtgärningarna är att hitta nya lösningar för att kontrollera energiförbrukning i hus och dokumentering, utredningar för certifiering och CE-märkning. Prefab-lösningar, smarta hus, utveckling av nätverk för underleveranser, åtgärder för att säkra tillgången på arbetskraft, samarbete i produktionstekniska innovationer samt utveckling av produktplanering. Den sistnämnda har ett naturligt samband till ovan nämnda planeringsbyråer (KIBS) och dessutom utnyttjas det energikunnande som finns i regionen. Husfabrikerna som deltar i utvecklingsarbetet finansierar de åtgärder som riktats gemensamt med en privat finansieringsandel och betalar därtill företagsvisa kostnaderna för ansökning av ETA.

Planerade åtgärder för år 2009:

3.1. Samordna uppgifter och samla in teknisk information

- Reda ut vilken inverkan ändringar i bygglagstiftningen och EU-lagstiftningen har och informera regionens husindustri och underleverantörer om dem
- Samordna åtgärder som ansökningsprocessen för CE-märkning av storelement- och volymelementhus medför och informera husfabrikerna om frågor som hänför sig till ämnet, ordna samarbete mellan husfabrikerna, konsultation om material som husfabrikerna behöver för europeiskt tekniskt godkännande. Konsultation i samband med utarbetande av kvalitetssäkerhetssystem och främjande av dess införande
- Eventuellt samordning av trappstillverkarnas CE-märkningsprocess
- Reda ut vilken inverkan energi- och klimatstrategin har och informera husindustrin om den
- Reda ut vilken inverkan införande av Eurokod har

3.2. Utbildning och informering

- Bereda för byggnadskonstruktörer riktade kurs om eurokoder
- Ordna informationsmöte om CE-märkning för alla intresserade parter
- Informera tillverkare av trappor, takstolar och konstruktionsvirke om CE-märkning, samt konsultation gällande ansökning av CE-märkning
- Ordna ett seminarium som ska stöda låg- eller passivenergibyggande samt energieffektivt trähusområde
- Planera reaktiv fortbildning för branschens ändrade marknadssituation

3.3. Gemensamma marknadsföringsåtgärder och en ”allmän synlighet”

- Eventuell gemensam marknadsundersökning om bostadsmarknaden i Ryssland eller utredning om Sotshi olympiabys möjligheter för huspaketlevererare (utförs tillsammans med Viexpo samt träbranschens internationaliseringsprojekt som finansieras av Österbottens förbund och Woodpoint).
- Marknadsföring av ett eventuellt energieffektivt trähusområde som uppförs tillsammans (synlighet i medierna)
- Åtgärder som syftar på att höja träbranschens attraktivitet, bl.a. KnowHow2009

3.4. Påverkan, energieffektiva trähusområden till Vasaregionen

- Delta i beredningen med syftet att få ett energieffektivt ”Modernt trähusområde” till Vasaregionen (*kontaktyta med stora stadsregioners förortsprojekt-målsättning).

b. Att få ett mindre mallområde av träelementhus med låg energiförbrukning; området kunde även ha gemensamma energilösningar (jfr Bostadsmässan i Vasa 2008). Samtidigt kan man organisera mera bestående samarbete mellan huspaketleverantörer och utförare av grundkonstruktioner.

3.5. Byggnadstekniska innovationer och synergieffekter

a. Produktutveckling i samarbete med båt- och plastbranschen

- utveckling av monteringsfärdiga badrumsmoduler
- utveckling av våtrumsgolv
- utveckling av balkonglösningar

3.6. Andra insatsområden

a. Planera en studieresa till något intressant föremål eller till ett nytt marknadsområde

I trähusindustrins utvecklingshelhet samarbetar man genom särskild finansiering med Jakobstadsregionen.

4*. Utveckling av logistik

Med arbete gjort under 2008 som grund riktar regioncentrumprogrammet resurser till stöd för viktiga logistik- och infrastrukturprojekt i regionen. Detta strategiska val uppskattas betjäna effektivt regionens logistknäring och medverka i nya företagsetableringar. Det befintliga, fungerande samarbetet de olika organisationerna emellan fördjupas. Speciellt satsar man på utveckling av helheten av logistiksystemen (huvudtrafikled, flygplats, hamn och övriga logistikområden) i regionen. Eftersom det pågår flera utvecklingsprojekt, får samordning av helheten och eventuella synergieffekter en viktig roll. Exempelvis i anknnytning till elektrifieringen av järnvägen Vasa-Seinäjäjoki möts järnvägen, den nationellt viktiga rutten för specialtransporter och flygtrafiken och allas specialbehov och specialegenskaper ska beaktas.

Utvecklingsprojektet för flyglogistik som beretts i regioncentrumprogrammet fortsätter enligt planerna. Det treåriga projektet som finansieras genom ERUF (500 000 €) fokuserar på att upprätthålla och utveckla logistiska förbindelser samt på att utveckla persontrafiken som en stödande åtgärd för flyglogistiken. Våren 2009 planerar man projektets marknadsföring inkl. marknadsföringsmaterial och genomför planeringen av flygfraktsområdets lastningsplattform. Åtgärderna stöder projektets huvudmål, dvs. öppning av en regelbunden flygfraktsförbindelse, som ska trafikeras av en aktör som förbinder sig för en längre tidsperiod.

Förplaneringen av ett logistikcentrum för landtrafik görs under årets första hälft. Huvudmålet med arbetet är att säkerställa markområdets allmänna lämplighet för logistikverksamhet och -aktörer, att bestämma det mest optimala stället, placeringen av området i regionens helhetslogistiksystem (landsvägar, järnväg, flygplats, hamn) samt planeringen av markanvändningen (generalplan). Planeringen fungerar som ett underlag för planläggning, vilken Korsholms kommun och Vasa stad åstadkommer. Förutom detta genererar projektet även marknadsföringsmaterial för logistikområdet. Att speditors- och transportföretagens behov tas i beaktande satsas speciellt på i planeringsarbetet. VASEK fungerar som gränssnitt för trafikoperatörernas önskemål om utveckling mot vägförvaltning, kommunerna och viktiga intressenter, m.m. VASEK fortsätter även att genomföra de åtgärder som fastställts i den utredning som gjordes om industrins specialtransporters utvecklingsbehov åren 2007–2008.

När det gäller beredning av elektrifieringen av Vasa-Seinäjäjoki järnvägsbanan fortsätter VASEK vara en central resurs i handelskammarens kommunikationsutskotts arbetsgrupp, vars huvudsakliga uppgift är att bevaka näringslivets intressen vid elektrifieringen av banavsnittet. Särskilda mål är att trygga specialtransportrutten, presentera lösningar för problemfyllda ställen (närmast plankorsningsområden och ägoregleringar) samt se till att elektrifieringsprocessen förlöper smidigt. Därtill hör det till gruppens uppgift att underlätta samarbetet mellan olika intressegrupper (RHK, Vasa stad, Korsholms kommun, områdets övriga kommuner, Österbottens förbund, Vägverket) samt att informera dessa om saker som kommer fram i utredningsarbetet (bland annat specialtransportrutterna).

Utvecklingsarbetet för en upphandlingsring för Vasaregionens kommuner slutförs före slutet av året. I projektet deltar 9 kommuner och 3 hälsocentralsamfund. Sammanlagt är ca 160 personer involverade i projektet. Utvecklingsarbetet genomförs för det mesta under årets första hälft genom deltagande kommuners gemensamma strategiarbete. Därefter förbättras deltagande personals arbetssätt i gemensamma work shops. Projektet ska också generera en kvalitetshandbok och kravdefinitioner för ett elektroniskt system för fortsatta åtgärder.

VASEK deltar i främjandet av Kvarkentrafiken och fortsätter det befintliga sakkunnigarbetet i Kvarkenrådets projekt

(Kvarken Short Cut System i Botnia-Atlantica, m.m.) och i hamngruppen. Utveckling av samarbetet och synergieffekter i Vasa och Umeå hamnar utgör ett tyngdpunktsområde. Utöver detta satsar man på att klargöra finansieringsmöjligheterna för Vasa hamns investeringar.

ICT-sektorens utvecklingsarbete riktas till ERP-system: industrins behov och ERP-systemens gränssnitt till logistiktillämpningar. Arbetet utförs i samarbete med Vasa universitet, Vasa yrkeshögskola och teknologacentret Logistia i Kauhajoki.

5. Utveckling av mediebranschen och den kreativa branschen

I Vasaregionen har man redan i flera års satsat resurser på att utveckla mediebranschen som ett nytt växande verksamhetsområde. Inom regioncentrumprogrammet satsade man tidigare på cross-media format och innehållsproduktion och utvecklingen av publik- och användartester. Inom detta kompetensområde upptogs Vasaregionen som associerad medlem i kompetenscentraprogrammets kluster för Digitala innehåll. Målsättningen är att bli ordinarie medlem från och med 2010. Utvecklingen av Österbottens mediekommissions verksamhet, som likaså hör ihop med MediaCity, ingår i målsättningarna i regioncentrumprogrammet, och VASEK ansöker årligen i samarbete med MediaCity om finansiering som UVM beviljar för utveckling av audiovisuell produktionsverksamhet i regionerna. Regioncentrumprogrammet har också varit med och finansierat grundandet av Elokuvakeskus Botnia ry – Filmcentrum Botnia rf. En av föreningens viktigaste uppgifter är att ordna den internationella naturfilmsfestivalen Wildlife Vaasa med två års mellanrum (år 2008 deltog 265 filmer från 49 länder på alla kontinenter). Regioncentrumprogrammets roll är även framöver att stöda bredbasigt samarbete mellan mediebranschen och den kreativa branschen i Vasaregionen.

För att stöda utvecklingsmiljön och därtillhörande projekt samt för att stärka samarbete intressenterna emellan främjar man horisontala kontakter i mediebranschen. Detta sker i form av temaseminarier och branschvisa kurser och evenemang för nätverkande. Våren 2008 startades seminarieseriet MindClub, som fortsätter år 2009 med fyra preliminärt planerade möten. Såsom tidigare, väljs teman för inledningsanföranden utgående av givna förslag och möten riktas till företagen enligt teman. Under 2009 ordnas även andra likadana evenemang för en större målgrupp med syftet att bygga ett nätverk för företag verka inom kreativa branschen i Vasaregionen.

Utöver detta kommer man att ordna även evenemang som riktas noga till olika branscherna. På evenemangen presenteras aktuella projekt i samarbete med ifrågasvarande branschernas intresseorganisationer och regionala aktörer. År 2009 är målsättningen även att komma i kontakt med andra kreativa branscher, till exempel i samband med marknadsföringen av Armada-projektet (finansieringsansökan under behandling hos UVM). Jalostamo-verksamhet, exempelvis tillsammans med Diges ry och regioncentrumprogrammets kulturnätverk, kommer att erbjudas. Samarbete inom mediebranschens företagsverksamhet och forskning utvecklas tillsammans med Vasa högskolekonsortiets medieforskningsgrupp Medusa. Informering om verksamheten sker på webbplats digibusiness.fi:s regionala del, i samband med seminarier och evenemang samt i form av nyhetsbrev och företagsvisa besök.

6*. Utveckling av FoU-samarbetet i Vasa högskolekonsortium – välfärdsbranschen som tyngdpunkt

Vasa högskolekonsortium och Vasa vetenskapspark

Vasa högskolekonsortium är ett samarbetsforum för universiteten (Vasa universitet, Åbo Akademi, Hanken, Helsingfors universitet, Muova) och yrkeshögskolorna (VYH, Novia) i Vasa med tyngdpunkten lagd på utveckling av ett regionalt innovationssystem och samverkan. Forumet förstärker FoU-systemet i regionen och utvecklar Vasa vetenskapspark. Enligt visionen ska Vasa högskolekonsortium vara "ett internationellt erkänt, innovativt centrum för högre utbildning och forskning inom teknik, handel, media och *välfärdstjänster*. Vi skall härigenom ha en stark samhällelig och kulturell påverkan." Riktlinjerna för verksamheten definieras i konsortiets regionstrategi.

En av konsortiets och vetenskapsparkens centrala uppgifter är att öka samverkan mellan högskolorna, regionens aktörer och näringsliv. Ett konkret mål är att överföra högskolornas mångsidiga kunnande till regionens aktörer och därigenom stöda affärsverksamhet i regionen och den offentliga sektorns verksamhet. Med finansieringen som ansöks (Vasaregionens regioncentrumprogram 2009) vill man främja ovan nämnda samverkan i synnerhet inom välfärdstjänster. På så sätt främjar man på en konkret nivå målsättningarna i konsortiets regionstrategi och ett av dess viktigaste insatsområde – välfärdstjänster.

Forsknings-samarbete inom konsortiet

Utveckling av regional verksamhet betyder att man samarbetar brett med andra aktörer i regionen och ökar medvetenhet om högskolesamarbete med syftet att starta nya idéer och innovativa projekt. Konsortiets verksamhet har en central roll i stärkandet av Vasas kunskapsbas och i regionutveckling; konsortiet fyller till en del de behov som ställs på högskolorna i Vasaregionen. Samarbetsprojekten inom centrala forskningsområden är en viktig form av detta. Under 2007 och 2008 har det i konsortiet ökat fart, också som bäst, med utvecklingsåtgärder inom energi- och mediebranscherna samt inom företagsekonomi, som förankrats i högskolesamarbetet. Konsortiets högskolor stöder välfärdstjänsterna genom sina utbildningsprogram i social- och hälsovård, pedagogik och humanistiska vetenskaper. För konsortiesamarbetets del är dock utvecklings- och forskningsarbetet inom välfärdstjänsterna ännu ostartat. Målet under 2009 är att framhålla välfärdstjänsterna och beakta kontexten med vetenskapsparken, tvärvetenskaplighet och företagarteman.

Projekt för välfärdstjänsterna, baserat på konsortiets högskolesamarbete

Under 2009 är målsättningen att satsa på välfärdstjänsterna så att man tar i beaktande redan befintlig projektverksamhet i regionen; ett konkret exempel därav är (Botnia Welfare - Coalition for Research and Knowledge). I praktiken är målsättningen att bygga upp ett FoU-projekt (Tykes eller Tekes) tillsammans med konsortiet, vetenskapsparken och BoWer-aktörerna. Detta projekt skulle fokusera på utveckling av kvalitet i välfärdsföretag och på att skapa en produkt som erbjuds för dessa företag. Utöver projektberedningen kartläggs möjligheter för konsortiets tvärvetenskapliga FoU-projekt på så vis att välfärdsbranscherna utgör insatsområdet men huvudfokus ligger på kartläggning av tvärvetenskaplighet. Som tredje projektåtgärd låter man utföra en kartläggning om befintliga programleverantörer i marknaden samt hur programvara lämpar sig för de olika parterna inom branschen. På detta sätt får utvecklingsorganisationerna värdefull grundinformation som kan utnyttjas vid välfärdsbranschens företag.

Samarbetsparterna i det planerade projektet är högskolorna (VY, ÅA, Hanken, VYH, Novia, HY, Muova) och Vasa vetenskapspark. Även andra samarbetsmöjligheter (exempelvis Umeå) kartläggs. Projektet kommer att ha en nära anknytning till BoWer och dess samarbetsnätverk samt VASEKs personalresurs i välfärdsbranschen. VASEK är med i RCP:s nationella temanätverk för välfärdsbranschen och samarbetet med detta nätverk kommer att vara aktivt.

7. Utveckling av båtbranschen i samarbete med Jakobstad-Karlebyregionen

Vasaregionen har under de senaste åren med särfinansiering deltagit i flera av båtbranschens utvecklingsåtgärder tillsammans med regionerna Jakobstad och Karleby. I Vasaregionen ligger tyngdpunkten för utvecklingen av båtbranschen på att stärka regionens båttillverkare och särskilt branschens mångsidiga underleverantörsverksamhet samt vid att bygga nätverk mellan båtbyggare i närområdet. I praktiken innebär detta att man aktiverar och förhandlar olika frågor på företagsnivå och skapande av nya kontakter. Ett delområde som är viktigt för Vasa är att stärka branschens handel. År 2009 fortsätter man med lokalt startade och aktiverade åtgärder, såsom mässverksamhet, nätverkande med båttillverkare och varuleverantörer samt gemensamma kommunikationsåtgärder. VASEK fungerar som en lokal aktivator och informationsförmedlare gällande frågor och evenemang med anknytning till branschen, och KETEK Marine för sin del, som köptjänst, svarar för genomförande av helheten som planerats tillsammans med Jakobstads- och Karlebyregionerna. Utöver detta samarbetar Vasaregionen med kunskapscentraprogrammets havskluster, som har kontaktyta bland annat med fartygindustrins underleveranser, produktutveckling samt metallkunnande i båtindustrin.

För utvecklingen av båtbranschen har man förberett en gemensam täckande verksamhetsplan för Karleby-, Jakobstads- och Vasaregionerna. Verksamhetsplanen har följande målsättningar för år 2009:

1. MARKNADSFÖRING AV ÖSTERBOTTENS BÅTKLUSTER

1.1 Delta i organiseringen av ett gemensamt framträdande för Österbottens båtcluster vid Helsingfors internationella båtmässa Vene-Båt-10 (förbereds 2009, mässan i början av 2010).

1.2 Marknadsföra ekonomiska regioner, skapa verksamhetsförutsättningar och kundkontakter för nystartade eller nyetablerade företag som representerar nyckelkompetens. Dessa branscher är bland annat design, industriell

- formgivning, teknisk planering, 3D-modellering, laminering och tillverkning av trädelar för inredning.
- Med verksamheten stöds i första hand Marin Gate i Karleby och BTC i Jakobstad som är båttillverkningscentran samt utvecklingen i företag som hör till båtbranschens kluster i Vasa ekonomiska region
 - Stöda även små underleverantörer i att skapa nya kundrelationer, utveckla produkter och tjänster och skapa affärsverksamhet.
 - Öka samarbetet med andra branscher och kluster genom att ordna aktiv benchmarking och fact finding verksamhet.

2. UTVECKLING AV PRODUKTIONSTEKNOLOGI

2.1 Företag aktiveras till att använda TEKES båtteknologiprogram och TUPAs tjänstefinansiering.

2.2 Sträva efter att öka kompetensen inom produktutveckling, produktionsteknologi och nivån av produkter i klustrets företag:

- aktivera ibruktagande av nya teknologier och material
- åstadkomma utvecklingsprojekt i enskilda företag för att utveckla nya metoder, implementera dem och höja kompetensnivån hos personalen
- ordna gemensamma fact finding-resor
- Särskilda tyngdpunkter är industriell formgivning, robot- och automationsteknik, slutna lamineringstekniker, datorstödda metoder för 3D-planering och tillverkning, kompositmaterial, kontraktstillverkning, åstadkomning av varumärken och planering av layout för produktion.

2.3 Utreda möjligheterna att utnyttja andra branschers teknologier, material, metoder och underleverantörer i båtbranschens produktionsprocesser

3. UTBILDNING OCH INFORMERING

- Under årets lopp redigera en Ostrobotnian BoatBuilder-publikation
- Tillsammans med regionens aktörer ordna mediebesök i båtbranschens företag
- Uppdatera broschyren om Österbottens båtkluster för marknadsföring på Båtmässan

4. KARTLÄGGNING AV NYA MARKNADER

- Kartlägga nya marknadsområden i Medelhavet och i Gulfområdet för Österbottens båtkluster
- Utreda vad marknadsanpassning förutsätter av produkter och utvecklingsbehov och vad detta kräver av båttillverkarna

5. FÖRBEREDELSE INFÖR KOHESIONS- OCH KONKURRENSKRAFTSPROGRAMMET

Planera och förbereda för båtklustrets utvecklingsverksamhet inom ramen för KOKO-programperioden.

6. FÖRSTÄRKNING AV KLUSTRETS KOMPETENSBAS OCH STRUKTURER:

Sträva efter att skapa ett servicekoncept och ett servicesystem för utveckling av företagens affärsverksamhet och produkter.

8. Främjande av företagande inom välfärds- och servicebranschen i Vasaregionen

Välfärds- och servicebranschen står inför betydande strukturella ändringar under de närmaste åren. Detta har beaktats i utvecklingsstrategierna i Vasaregionen. För välfärdsbranschens del är främjandet av företagande inom branschen viktigt, och regioncentrumprogrammets uppgift är speciellt att skaffa information och sprida den till befintliga och nystartade företag, ordna olika seminarier och andra evenemang samt att förbereda och samordna utvecklingsprojekt för företags behov. Vasaregionen är sedan 2008 med i RCP:s välfärdsnätverk där syftet är bl.a. att utbyta erfarenheter och goda förfaringssätt.

Målsättningen för år 2009:

- genom VASEK är man aktivt med i beredning av välfärdsprojekt samt samlar uppgifter om aktörer inom branschen, inkl. kontaktpersoner, och en lista över befintliga och planerade projekt, samt sparrar enskilda företag om

möjligheterna i samarbete med BOWER-projektet (Botnia Welfare, Coalition for Research and Knowledge) mm. Projektet är en omfattande samarbetshelhet som fokuserar på nationellt och internationellt betydande forskning, utbildning, utvärdering och utveckling inom välfärdsbranschen. I samarbete med olika aktörer deltar man i regional projektberedning i anknytning med Tekes-programmet *Innovaatiot sosiaali- ja terveystalvohjelmässä*.

- aktivt samarbete med Vasa högskolekonsortiets enheter och utvecklingsaktörer för välfärdsbranschen (jfr åtgärdshelhet 6)
- inleda och effektivisera åtgärder inom företagartutbildning för studerande i välfärdsbranschen. Hit hör bland annat förkuvösverksamheten vid Vasa vetenskapspark, yrkeshögskolornas Medibothnia-koncept och det landskapsomfattande Företagsamhetsfostran i Österbotten-koordineringsprojektet
- VASEK och Nyföretagscentrum Startia som fungerar i anslutning till VASEK stärker rådgivningen om företagande inom välfärdsbranschen. Från början av år 2009 anställer VASEK en företagsrådgivare som ansvarar för genomförande av utvecklingshelheten välfärdsbranschen inom Vasaregionens RCP och för företagsrådgivning inom branschen. Här är målgruppen vuxet yrkesfolk inom branschen som vill och har förmåga till företagande, och existerande enskilda företag, åtgärder som strävar efter att öka samarbete mellan företagsgrupper samt konceptplanering som syftar till att utveckla serviceutbudet både kvalitativt och kvantitativt. En viktig ställning har också de två LEADER-grupper som verkar inom Vasaregionens område och som har välfärdsbranschen som ett prioriterat område för företagsstöd
- skaffa och svara för nödvändiga statistikuppgifter och övrig forskningsdata om strukturförändringar inom välfärds- och tjänstebranschen samt trender
- utveckla elektroniska verktyg med syftet att kunna användas av olika aktörer, att förbättra företagstjänsters och produkters närhet, att svara för de ovan nämnda statistik-, trend- och annat material samt att presentera branschens aktörer och verksamhet. Utreda en eventuell anslutning till Klemmari-konceptet som är en webbaserad tjänsteplattform för företag verksamma i välfärds- och hemservicebranscherna. Här beaktas även tjänsteutbud på svenska
- främja brett införande av servicesedelsystemet i Vasaregionen
- delta aktivt i verksamheten i det nationella RCP-välfärdsnätverket.
- förbereda branschåtgärder i anknytning till startande av KOKO-programmet

9*. Främjande av internationalisering i små och medelstora företag i Vasaregionen samt lockande av utländska investeringar

I många mätningar är Vasaregionen en av Finlands mest internationella regioner. Till exempel av metall- och energiindustrins stora produktion i Vasa exporteras 70 % till marknader i olika världsdelar. VASEK kommer att fortsätta med att vidareutveckla internationaliseringstjänster under år 2009. Målgrupper består huvudsakligen av småföretag i Vasaregionen.

Utveckling av verktyg för rådgivning kring export och utlandsetableringar i samarbete med Viexpo
-fact finding, ventialmusanalysit, riskhantering, partnersökning m.m. tjänsteproduktion

Strukturering av Invest In-verksamheten

- proaktiv verksamhet fokuseras på Sverige och Tyskland, reaktiv verksamhet efter behov – tyngdpunkt dock inom Europa, Kina, Ryssland och Nord-Amerika
- utveckling och befästning/etablering av Invest In Österbottens –gruppens verksamhet
- effektivisering av verksamheten genom överlappning med marknadsföring av regionen (WasaWorks-projektet, m.m.), arbetet med ett logistikcentrum samt ägar- och generationsskiften

Övrig internationell rådgivning

- importrådgivning och utveckling av nyföretagartjänster för utländska företagare
- kartläggning av lokaler och utveckling av färdigheter i anknytning till företagsetableringar

Utveckling av nätverkssamarbete

- nytta av nätverk och handelskammrarna i synnerhet, t.ex., Finsk-tyska handelskammaren, Finsk-svenska handelskammaren, Finsk-ryska handelskammaren osv.
- intensifierat samarbete med aktörer på lokal och nationell nivå, t.ex. IIF, FinPro och SEKES rf.

Utveckling av kommunikation

- broschyrer om regionens starka sidor, målgrupp: utländska investerare

-engelskspråkig marknadsföringsmaterial, eventuellt också tyskspråkig, med tanke på mässor och evenemang

Internationaliseringsevenemang

Proaktiv och reaktiv deltagande i följande mässor och evenemang:

Enertec, Leipzig, 01/ 2009 (factfinding, matchmaking)

Green Days, Bryssel, 06/ 2009 (offentlig promotion)

Miljöteknik, Göteborg, 10/ 2009 (utställare)

Entsorga, Köln, 10/ 2009 (utställare).

10*. Genomförande av Vasaregionens näringslivsstrategi, regionsamarbete och projektberedning

År 2009 fortsätter man att genomföra Vasaregionens näringslivsstrategi med att förbereda projekt som genomförs i enlighet med de befintliga strategierna, (Strategin för Vasaregionen, Vasaregionens innovationsstrategi, servicestrategin för regionens kommuner, Seutu-YPP, Vasa stads näringspolitiska program, Stora stadsregionernas politikhelhet), med att arrangera seminarier och andra dylika evenemang för regionalt samarbete, med att hämta information som stöder beslutsfattandet samt med kommunikation som beaktar alla parter. Som en ny strategi år 2009 är med även Strategi för Vasa stads turism 2009–2015, som ska följas. Avtalet om regionala företagstjänster (Seutu-YPP), som knutits mellan de centrala företagstjänsteorganisationer, ska under året förnyas för att stämma överens med de effekter som senaste tidens ändringar i organisationer har medfört. Det nya avtalet betonar framöver principen för samlad service och kontaktytans tydliga struktur mellan kunden och företagstjänsterna. Det kommer att färdigställas en svensk version av webbtjänsten Yritystulkki, som lanserades på finska år 2008, i samarbete med tjänsteproducenten och de tvåspråkiga regionerna i Finland. År 2009 görs enligt arbets- och näringsministeriets anvisningar en analys om programområdets styrkor och utvecklingsbehov i beaktande av startande av KOKO. Detta genomförs genom en analys av regioncentraprogrammets roll i förhållande till andra utvecklingsmedel i regionen, landskapets strategier och pågående projekt.

Det statistik- och presentationsmaterial om Vasaregionen på tre språk som insamlades år 2008 för att stöda förverkligandet av näringslivsstrategin och kommunikation uppdateras. Prognostiseringsarbetet fortsätter och VASEK deltar i arbetsgruppen för Prognosprogrammet 2008–2011 och åtgärderna tillsammans med Österbottens förbund, TE-centralen och andra intressenter. I maj 2009 ordnas toppseminariet Future Workshop, vars format förnyas så att seminariet ska intressera ännu fler deltagare intresserade av regionalt samarbete och näringslivsutveckling. Förutom regionens interna samarbete har fortsatt gott samarbete med grannregionerna, deltagande i beredning av Österbottens förbunds landskapsplan 2040 och landskapsprogrammet 2010–2013 samt nätverkande inom landet gränder bl.a. genom RCP-nätverken en central roll.

Nätverksbyggande i Vasaregionen

Vasaregionen har skapat stora nationella och internationella nätverk. Regionen deltar i regioncentraprogrammets nationella nätverk för välfärd och kultur och deltar naturligtvis i samarbetet mellan de stora stadsregionerna. Inom ramen för regioncentrumprogrammet samarbetar man på praktisk nivå med åtminstone Jakobstadsregionen, Karlebyregionen, Sydösterbottens kustregion samt Kauhajokiregionen

2. Projekt inom regioncentraprogrammet som ingår i landskapets genomförandeplan.

Genomförandeplanen för Österbottens landskapsprogram 2009–2010 har godkänts i landskapsstyrelsen 20.10.2008. I genomförandeplanen ingår målsättningar i åtgärdshelheterna i Vasaregionens regioncentrumprogram enligt följande:

1. Intensifiering av kommunikation om Vasaregionens energikluster samt lokalt utvecklingspartnerskap, s.5, 12, 18, 21, 44, 51.
2. KIBS (Knowledge Intensive Business Services/Utveckling av kunskapsintensiva företagstjänster), s. 5, 13, 15, 17, 35.
3. Utveckling av trähusindustrin och dess underleverantörsnätverk, s. 15, 39.
4. Utveckling av logistik, s. 6, 12, 19–21, 23, 33, 40, 41.
5. Utveckling av mediebranschen och kreativa branscherna, s. 12, 15, 18.
6. Utveckling av FoU-samarbetet i Vasa högskolekonsortium – välfärdsbranschen som tyngdpunkt, s. 11, 13, 14,

- 35.
7. Utveckling av båtbranschen i samarbete med Karleby-Jakobstadsregionen s.5, 15.
8. Främjande av företagande inom välfärds- och servicebranschen i Vasaregionen, s. 7, 13, 15, 23, 24, 26, 27, 35, 45.
9. Främjande av internationalisering i små och medelstora företag i Vasaregionen samt lockande av utländska investeringar, s.11, 15.
10. Genomförande av Vasaregionens näringslivsstrategi, regionalt samarbete och projektberedning s. 15.